

15
Փարա

ՕՐԱԹԵՐԹ

15
Փարա

Հայրենիք ամեն օր կը հրատարակուի, տարեկան գինն է՝ 100 ֆրանկ և քաղաքացի համար 7 ֆրանկ մեկին կամ ֆրանկ 7 ֆրանկ տարեկան ծախսը մեր վրայ է։ Վեցամսեայ և եռամսեայ բաժանորդք ալ կը հրատարակուի։

Լրագրոյ վերաբերեալ գիր կամ համակցութիւնք ուղղելու հերթը մեր վրայ է։ Բաժանորդքի փոփոխութիւնը անհրաժեշտ է հաղորդել մեր օրաթին։ Ծանուցման առթիւնք անհրաժեշտ է հաղորդել մեր օրաթին։ Գումար համար տակադրութիւն կը լինի։

Ա. Զ. Գ. Ա. Յ. Ի. Ն.

ԿՐՕՆԱԿԱՆ ԽՈՍՏԻՐ

ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱԿԱՆ ԽՆԴՐՈՅՆ ԱՌԹԻՒՆ

Իննեւտասներորդ դարու վերջին քաղաքական մէջ ալ տակաւին, կրօնական խնդիրներ կը յուզուին և կրօնական կրօնական կը կատարուին։ Ծագողական և նախնական առաջին, դարու ուղիքն, ի ձայն տաւրի և ի ձայն թմբուկի հալածեցին «Դիցուհի Բանն», որ՝ շնորհիւ Թրանսական մեծ յեղափոխութեան՝ ուղիք և տաւաններու դարուն վերջերն ուղիք էր տիրել եւրոպական ընկերութեան։ Բարիքէն Հասմին անցաւ վերստին մոտաւոր թագաւորութեան մականն, և Բաննաւորական իմաստասիրութեան զարթոնքիլ ու զօրացուցիլ քննադատութեան յաջորդեց կրօնական իմաստասիրութեան թմբեցուցիլ աւելուիւն։ Անյիշատակ թողուիլ ալ միայն կրօնական գէպերն ու գէպերն, որք կատարուեցան ու յայտնուեցան դարու առաջին կիսոյն մէջ։ Ինչ մասնաւոր ժամանակ մէջ ալ կրօնն ու կրօններն ոչ նուազ զբաղեցուցին մտքերն ու մարդկային ընկերութիւնն։ Նիկիոյ և Գաղղիոյ ժողովներն՝ Հռուսկական եկեղեցւոյ մահկանացու զխոյն տնտեսութեան և աստուածութեան դաւանանքն նուիրողորմեւ համար դաւաճողութեան ժողովին մէջ՝ կերպիւ իւրեք նորոգութեան։ Գերմանիոյ մէջ դարեր յետոյ Լութերէն Հին Հռուսկականաց ու Նոր Հռուսկականաց վարդապետներն Երկար ժամանակ վրդովեցին հանրային խաղաղութիւնը, — երբ Տնտեսադիտականք և Ընկերվարականք սուր սլաքներ միմեանց դէմ կարճակէին յանուն ընկերային բարօրութեան։ Թրանսայի մէջ, Երեսփոխանական ժողովն ու Տերակոյտն՝ եկեղեցական ժողովի մը կերպարանքն զգեցան։ Ժիւլ Թիեռի հերետիկոսացեալ և Ժիւլ Սիմոն հայրապետ հաշակուեցան, — մինչ գիտութեանց կաճեալ և «գրական իմաստասիրութեան հանդէս» անշուշտ և անվրդով կը շարունակէին իրենց արդիւնաւէտ աշխատութիւններն՝ օրինակ տալով գործնականապէս կրօնական անտարբերութեան։ Բողոքական Անգլիոն և Հռուսկական իրականաց շրջապատ և Հռուսկական խորն ընկալական կըստաւան։

Ամերիկայի մէջ, Ամենազգալի բարոյական ու նիւթական բարեաց հետ՝ ամեն օր կը ծնանին նորանոր աղանդներ ու կը հիմնուին նորանոր եկեղեցիներ, շնորհիւ նորաշխարհայնաց նախադարձական ոգւոյն և ապակեղանացական դարձեալ։ Միթէ՝ Հայոց աղբիւրն մէջ, կրօնքն աւարտած պիտի ըլլար իր դարին և ալ ևս չը պիտի լուզուէին կրօնական խորն դիրքերը։

Սակայն զարմանալիքն, Հայ աղբիւրն մէջ է որ կրօնական վիճաբանութիւնը աշխարհական հանգամանք ունին ամենէն աւելի։ «Հաւատալեաց կամ՝ եկեղեցական արարողութեանց» վրայ չէ վիճաբանութիւնն Հայ աղբիւրն մէջ, — որպէս Ընդհանուր Ժողովոյ վերջնութեան նիստին մէջ ըսաւ բարձրատիճան ու բարձրարժան եկեղեցական մը, Մատթէոս եպիսկոպոս Իզմիրեան։

Այս անգամ ալ կրօնական վիճաբանութեան առարկայն առ Հայոց աղբիւրն կրօնական իշխանութեան իրաւասութիւնն են։ և կը կատարուի վիճաբանութիւնն Ազգ. երեսփոխանական ժողովին մէջ, որ «խնդիրն է դերտանցապէս կաթողիկոսական խնդիրն», Այդ կրօնական խնդիրն իր յարմարագոյն ու բուն անուամբ մկրտուեցաւ Ընդհանուր Ժողովին մէջ «Բնոր Հայկական» որբական հեղինակի կողմէն, — որ՝ եւրոպական և աշխարհային բնոյթ և երեսփոխաններու հանդերձ՝ ստեղծալի կերպիւ կը խօսի հայկական և երկնային իրաց ալ վրայ։

Բայց որքան ալ հմտութեամբ ու պերճախօսութեամբ Հայ եկեղեցականք ճառեն աղբիւրն-կրօնական նիւթաց վրայ, պիտի համարձակինք ըսել թէ ոչ ոք ի նոցանէ, և ոչ ալ ոք հանուր Հայ աղբիւրն մէջ, ամբողջ լաւ ըմբռնած է և այնքան լաւ կը բացատրէ Հայութեան ոգին ու հանգամանքն, որքան Պատմութեան դաստառ Պ. Մարկոս Աղաբէկեան, նախկին հրատարակիչ «Կառնիկ» և «Թիւն Աւարտի» հանդիսից և հեղինակ հակիրճ ալ ամենակարեւոր երկասիրութեան մը՝ «Թուղթ Հայոց պատմութեան վրայ» մականգրեալ։ Կաթողիկոսական խնդրոյն վրայ՝ Ազգային Ժողովոյն մէջ յարուցուած վիճաբանութեան ժամանակ, վանայ երեսփոխանն անգամ մ'ալ բացատրեց ու

գեղեցաւ ու խոհական լեզուաւ մը, — որ ամենախորին տպաւորութիւն ըրած է բոլոր երեսփոխանաց և ունկնդրաց վրայ, — թէ ինչպէս Գրիգորիոս Բարեպետն աղբիւրն կրօն մ'եղած է Հայոց մէջ, «նախ տեղական, ապա ընկերական և ի վերջոյ աղբիւրն հանգամանք մը ստանալով»։ Հայաստանեայց եկեղեցին կը բովանդակէ Հայոց աղբիւրն, և Հայ աղբիւրն գլուխն է միանգամայն Հայ եկեղեցւոյ գլուխն, որ Ընդհանուր աղբիւրն կըստուի և աղբիւրն առջև կը խոստանի Ժողովուրդէն անշուտ մարմին մը չը կազմելով երբեք՝ որպէս Պապական կամ Յուդեական եկեղեցաց մէջ, ու չը յաւակնելով «հոգիներու քեռահան» ըլլալ ալ եկեղեցեաց կղերին պէս։ Հայ աղբիւրն այս եղանակն հանգամանքն, որ իր առաջնական տկարութեան մէջ հրաշալի կերպիւ հզօր ժողովուրդ մը կը կացուցանէ զայն, և քաղաքակիրթ աղբիւրն բազմաց վրայ բարոյական առաւելութիւն մը կուտայ նմա, անտես կառնուի աղբիւրն կամ չարամտաբար։ Այս խորանց կամ այս յանցանք հեռանքն անհամեմատ կերպիւ աղիտաբեր է Հայութեան համար։ Պէտք է որ գնահատենք մեր առաւելութիւնն, և պէտք է որ պահպանենք ու մանաւանդ աճեցնենք մեր բարոյական զօրութիւնն։ Ինչ, միթէ բացառանքութիւն է ըսելն՝ թէ մեր կրօնական ժողովուրդ մ'ենք։ Թէ մեր խաչն երկիւղ կաղբէ սուրին։ Թէ մեր եկեղեցւոյն արժանաւոր պաշտօնեայն ինքնակալաց պատկառանք կը ներշնչէ, քաղաքադիտական դաւերն ի դեռեւ կը հանէ խաչին զօրութեամբն, այս խաչին, որ Իրկութեան լառան եղած է Հայութեան համար։ Խաչին, որ հաւատարմապէս կը փայլի մեր կրօնական տօններուն մէջ և մեր կրթական խօսքերուն մէջ։ Հայ աղբիւրն աղաղակն՝ երկու հազարի մօտ տարիներէ հետեւ՝ հանապաղ այն պարզ խօսքն եղած է, զոր Հայ մանուկն ընտելաբանին մէջ մտնելով, Այբբենարանին սկիզբն՝ յանուն Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյ Սրբոյ՝ կը կարգայ։ «Խաչ օգնեալ ինձ»։

Ե. ՏԵՄԻՐՅԱՆ

Գրական շարժումներ

(Երեսփոխան)

Բազար Օրթագիւղէն հետեւեալ ցաւալի տեղեկութիւնները կը հաղորդեն մեզ :

Այս կողմերու մասին թէն ընդարձակօրէն լուրեր տալ կուզէի, բայց ժամանակ չունենալուս այս անգամ զանց կընեմ : Միայն դեռ երէկ պատահած դէպք մը պէտք է յիշեմ. այս եղանակիս նիկիոյ լիճը իւր շուրջը գտնուող գիւղօրէից իւր անունը կը մատակարարէ, այսինքն առատ ձուկ : Գիւղացւոցմէ ձի ունեցող անձինք կերթան լճին եզերքը ու հոն ելած ձուկերը առնելով կը բերեն գիւղերը ու կը վաճառեն, մեր նորեկ գրացիները, ըսել կուզեմ Ձերքեղները լճին եզերքը ձի գտնուելուն հօտը կառնեն և 15/20 ըմբէլ ըլլալով կերթան հօթը ձի և 25 սակոյ չափ առաւ ասնելով կը յափշտակեն կերթան, գողութեան պատահած տեղը գիւղերէն հազիւ կէս ժամ հեռու լճին անմիջապէս եզերքը բաց և մշակեալ դաշտի մը մէջ է : Դեռ շատ օրեր չէին անցած Ձէնկիլէրէն կէս ժամ հեռու Սու իշիմ ըտեւած տեղը Ձերքեղք երեք ձի գողցան, և տըղայ մը վիրաւորեցին հրացանի դետակով : Խաւաճեան անուամբ. նոր կիւրակիի երկուշաբթի օրն ալ այս կողմերը եկող ռուսաւորները կողոպտելու համար թէն լերանց ճամբաները բռնած էին, բայց ժամանակին իմացուելով, հազիւ մէկ երկու մարդ կրցին կողոպտել : Դարձեալ ասկից քանի մ'ամիս առաջ նոյն իսկ գիւղերու մօտ չորս ձի և մէկ ջորի գողցան. անասունները ֆեթեանեալ անուանցան. բայց անասնոց տէրերը ամիսներով ժամաւաճառ ըլլալէն և անասնոց դնոյն երկպառակը խորճելէն յետոյ իրենց կմախք դարձած ձիերուն տիրացան : Գողը կառավարութեան ձեռքն էր, պատժուեցաւ. շատ տարակուսելի է : Զարմանալի ապահովութեան մէջ կապրինք : առաւ ամբարներ կը վճարենք, բայց ձիերնիս դուրս չկրնալ զրկելնուս համար, կամ հեռի տեղի ձիապանք մեր կողմերը դալու չի համարձակելուն համար, գրեթէ կէս պաշարման վիճակի մէջ ենք : շատ հաւանական է որ այս եղանակիս ձուկ ուտելէ ալ զրկուինք, որ մեր գլխաւոր սնունդն է : Անցեալ ձմեռ ալ մեր լեռները հելլենացի գողեր գրաւուելուն համար մեր ամբարները լեռը երթալու արգիւտելով կառավարութեան կողմէ, ձմեռաւան ցուրտին առանց ամուսին անցուցինք : Զարմանալի ապահովութեան մէջ չենք ապրիր, պարսն խմբագիր, նոյն իսկ Պօլոյ քիթն տակ : Ձէնկիլէր և Օրթագիւղ երկպատիկ տուրք կը վճարեն կառավարութեան : նոյնչափ տուրք մ'ալ չէրքէզներու կուտան գրեթէ, որովհետեւ երկու գիւղէ գողցուած ձիերուն գումարը 200 էն անցաւ, որ մեզ համար 4000 սակոյ միլառուց կլորիկ գումար մ'է : անշուշտ բան մը չէ, որովհետեւ երկու վիւայէթի ահմանին վրայ կապրինք : այսինքն Կ. Պօլոյ և Խիւտովէնտիկեարի վիւայէթներուն բաժանման մէկ կէտին վրայ :

Նամակի գոցելու վրայ էի, լուր եկաւ

որ Ձերքեղք Եալովա երթալու ճամբուն վրայ մարդ կողոպտեցին և ձի մը գողցան : կաղաչեմ խմբագիր տէր, յանուն մարդասիրութեան բարեհաճիք այս տողերը հրատարակել : և կաղաչեմ Տղաքը լական տեղութիւնը որ թարգմանելով մեր յօդուածը, յանձնէ անոնց ուշադրութեանը : որոնք պարտք ունին այս կողմերուն ապահովութեանը :

2 մայիս 1883
Բազար Օրթագիւղ

* * *

Մայր եկեղեցւոյ, կէտիք փաշայի և Գումագաբուի դրօշ միացեալ թաղերու մէջ վեց երեսօնականի ընտրութիւն պիտի կատարուի յառաջիկայ կիրակի օր :

Ընտրողական ժողովը ընտրողաց գիւրութեան համար հետեւեալ եռապատիկ ցանկը պատրաստած է :

Աբրահամ փաշա Երամեան	
Աբիկ էֆէնտի Բենճեան	Վաճառական
Խաչիկ էֆ. Մանեասեան	Գանձակալ
Կարապետ էֆ. Քիւրքճիկեան	Վաճառական
Ղազարոս էֆ. Զատեան	Անթիքաճի
Մանուէլ էֆ. Պէշիբեան	Պաշա ի Մաքս
Մկրտիչ էֆ. Մանիկեան	Վաճառական
Յակոբ էֆ. Գուրգէն	Դատարարակ
Նշան էֆ. Մ. Փափաղեան	Սեղանաւոր
Շնորհք էֆ. Նազաշեան	Վաճառական
Շնորհք էֆ. Թաշճեան	Սեղանաւոր
Պատրիկ էֆ. Ս. Կիւղէնկեան	Վաճառական
Պետրոս էֆ. Քէրէտէճն	Պաշա ի Մալիէ
Պողոտ էֆ. Ժամակոչեան	Պէշաճի
Սարգիս էֆ. Թաշճեան	Սեղանաւոր
Սարգիս էֆ. Զորաճեան	Ոսկերիչ
Տ. Սէրփիլէն էֆ.	Բժիշկ
Տիգրան էֆ. Կիւմիւղէբեան	Վաճառական

Հայրենիքի երկուտասանամեայ աշխատակից Մեծ. Խաչիկ էֆ. Սարաճ աղին և ուսեալ երիտասարդը քանի մ'օրէն Գումագաբունի մեկնելու կը պատրաստուի :

Հայրենիք մեծ ցաւ կզգայ այսպիսի պատուական աշխատակցէ մը զրկուելուն վրայ : Եսկայն միւս կողմանէ գոհ կը լինի տեսնելով որ Սարաճ էֆէնտի առեւտրական օգտուէտ գործով մը կը մեկնի ի Գումագաբունի, ուր յուսումը թէ փառաւոր ապագայ մը կապուէ իրեն :

Հայրենիք իւր ջերմ շնորհակալիքն յայտնելով առ աղին Սարաճ վաճառ. կոտորանամեայ անձնուէր ծառայութեանց, բարի երթ և յաջողութիւն կը մաղթէ իրեն, յուսումով որ ինքն իւր ընդառնայ աղնուութեամբ չը մօռանար և գիւր հայրենիս պանդխտութեան աւուրց մէջ :

Վսեմ. Յարութիւն պէյ Տաւեան ինչպէս ուրիշ եկեղեցիներու նոյնպէս և Մայր եկեղեցւոյ 14 օխայ ձէթ նուիրեր է :

Մէրտիկէօղի և Եալաբաճէրէի Հայ և Տաճիկ հասարակութիւնք տեղւոյն գողութեան չէրքէզներէն չարաչար նեղուելով որոնք անդացի ժողովրդեան հոգն ու ցանքը կը գրաւեն եղեր, հարկադրուեր են իրենց քահանայները խմբովին Պօլիս զրկել փակելով իրենց եկեղեցիները, այս անիրաւութեանց առաջն առնելու համար :

Քահանայք անցեալ օր խմբովին Ս. Պատրիարք Հօր ներկայացեր և յուսադրական խոստումներով մեկնեցին :

ՆԵՐՔԻՆ

Էքսփրէս խմբագրական յօդուածով մը մայրաքաղաքի մէջ կատարուած պիտուոր խնդիրներու մէկ քաղուածայն ընելով, հետեւեալ կարեւոր տեղեկութիւնները կուտայ :

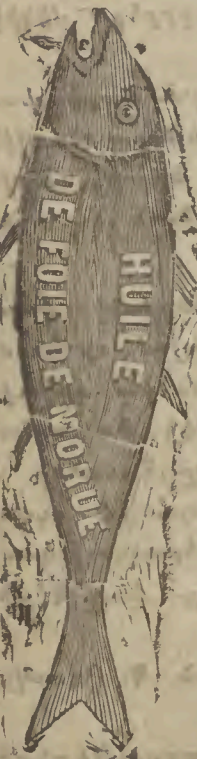
« Լօրտ Տիւֆըրին, Քալիս պարոնը, Պաշա Ռատովից և Պ. Օնու Վեհ. Սուլթան. } նին ներկայացան առանձին : Ն. Կ. Վեհ. հափառութիւնը այնպիսի հրահանգներ տուաւ օրոց բազմադակութիւնը անագան պիտի յայտնուի ի մօտին Ասիական գաւառաց վարչութեան : Լիբանանի խնդիրը կարգադրուեցաւ : Բէթիի իրատէն հրատարակուեցաւ, Պ. Օնուի տեսակցութիւն պարզ քաղաքավարական էր իսկ Անգղիոյ, Աւստրիոյ և Գերմանիոյ դեսպանաց տեսակցութիւնը բարեկամական և քաղաքական էր : Հաւանականաբար կարելի է կարծել թէ այս տեսակցութիւնը Պէրլինի դաշնագրին 9. 13. 33. 39. և 61-րդ յօդուածներուն վրայ էր : Յայտնի է որ եւրօպական տէրութիւնք Պուլղարիոյ հարկը և Օսմանեան ընդհանուր պարտքէն Պուլղարիոյ, Սերվիոյ, Յունաստանի և Գարաաղի ինկած բաժինը ճշգրտաւ մօտին համաձայն են : Նոյնպէս յայտնի է որ տէրութիւնք Տաճկաստանն ալ մէկտեղ առնելով Պէրլինի դաշնագրին 61-րդ յօդուածին գործադրութեան կը փափաքին : Ըսել է դաշնագրին անգործադրելի մնացած բոլոր կէտերուն վրայ է այժմ խնդիրը, Եւրօպական երեք յօդուածներու մօտին գործելու համար դեսպանք ֆալիս պարոնին Պուլղարէն վերադարձին կոպտեն : Գալով միւս երկու յօդուածներուն, դեսպանաց առաջարկութեամբ քովսիսն մը կարգեցաւ որ կը բողոքանայ Մեծ Եպարգոսէն, Ներքին գործոց և Արդարութեան նախարարներէն : Այս երկու յօդուածոց մին է 61-րդ յօդուածը : Լօրտ Տիւֆըրին թէն քանի մը օր մնաց հոս, Եսկայն այս օրու միջոցին մէջ հաստատոց թէ Անգղիոյ Ե. Գիպտոսի նկատմամբ երկդիմի քաղաքականութիւն մը չունի և թէ արեւելեան միւս խնդիրներու մէջ դաշնագրոց տըրամագրած պարտականութեանց միայն հետեւող է : Լօրտ Տիւֆըրին Մեծ Եպարգոսին և Հայոց Պատրիարքին հետ տեսակցելէ վերջը մայրաքաղաքէն մեկնեցաւ : Միւսին Պէյ հրաժեշտի ողջօրն առու զնաց դեսպանին յանուն Սուլթանին որ անձնական տկարութեան պատճառաւ միւսանգամ ևս չէր կրցած անանել դեսպանը : Հետեւաբար Լօրտ Տիւֆըրին երկրորդ անգամ Վեհ. Սուլթանի ներկայանալու լուրը սխալ էր : Հէլլեոն շոգենաւով վարձա մեկնեցաւ : Դեսպանատան բոլոր պաշտօնեայք Պ. Փալլէթ, Պ. Վրէն, Պ. Փաթէրօս և ուրիշ անդիւղացի երեւելիք մինչև շոգենաւ գացին : Ռուսիոյ գործակառարը, Աւստրիոյ դեսպանատան առաջին քարտուղարը ի բացակայ

ԴԵՂԱՐԱՆ Տ. ԱԼԼԱՀՎԵՐՏԵԱՆ

ԵՆԵՒՃԱՄԻ ԲՕԹԱՌԱՆԵՐԻ ԴԻՄԱՑ

ԹԻԻ 12

ՁԿԱՆ ԻԻՂԻ
ՏԷՓՕ

ՁԿԱՆ ԻԻՂԻ
ՏԷՓՕ

Այս անգամ Եւրոպայի
գործարաններէն չամենէն
ընտիր եւ թարմ դեղեր յա-
ճախորդաց կը ծախուին ա-
ժան գնով: Նոյնպէս դե-
ղարանէս մեծ խնամով
պատրաստուած «Ելիք»-ը
տը Բէրլին» անուն օգտա-
ւէտ գեղը կը գտնուի: Այս
դեղը թէ ստամոքսի հի-
ւանդութեան կամ դժուա-
րամարութեան, եւ թէ յղի
կանանց սիրտ խանութեան
եւ այլն տկարութեանց հա-
մար յոյժ զօրաւոր եւ կազ-
դութիւն բազադրութիւն մէ-
տոն գործածութեան կեր-
պը դեղարանէս կը արուի:
Նաեւ ամեն տեսակ օգտա-
ւէտ հանքային թարմ ջու-
րեր ալ բերել տուած ենք:
Մասնաւորապէս Նոր-
վեկիոյ ձկան իւղի ամենէն
ընտիր տեսակէն, թէ օխա-
յով եւ թէ չիշերով խիստ
աժան գնով կը ծախուին:
Դեղարանին մէջ Տոք-
թէօր Այվազեան էֆ. ա-
մեն օր ժամը 7էն մինչեւ
10 գտնուելով, իրեն դի-
մող հիւանդները, նաեւ տը-
ղայոց հիւանդութիւնները
պիտի դարմանէ: Նոյնպէս Այվազեան էֆ.
միմիայն ուրբաթ օրերը ժամը 7էն մինչեւ
10 իրեն դիմող հիւանդները ձրի սիրտի
դարմանէ, եւ նոյն օրը դեղարանէս խիստ
կարօտեալ աղքատաց դեղերը ձրի պիտի
տրուին:

ԲԵՐՈՒՔԻՐ ԲՕԼԱՆՃԵԱՆ

Քաղաքացի Բարաքէօյ ճատտէօյնտէ թը-
րամալայ արտադրութեան քարտընտա 12 նուաճե-
լու բերութեան տիւրքեանը միւսնէտտէտէն թէշ-
քիլ օլունուպ, տիւրքեանընա րադալթ իտէն
միւսնէրիլթէրէնի հէր վէճէ իլէ մէմնուն իտէճէ-
կինի իլան իտէր: Այսուեւ իլէ պէրապէր ա-
յօնէ օլմաք արդուսինտէ պուլունանլարը տա-
լի էհվէն ֆիւթիլէ ապօնէ իտէր:

ԹՂԹԱՎԱՃԱՌԱՆՈՑ

Յ. ՉԱՔՐԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

Կ. Պօլիս 2օքտօբըրլար Եօգուշու Մուս-
թաֆա վաշա խան թիւ 56

Սոյն վաճառատան մէջ յաճախորդը պիտի
գտնեն գրասենեկի վերաբերեալ, ինչպէս նաեւ
դպրոցական եւ այլ ամեն տեսակ ընտիր նիւ-
թեր: Բոլորն ալ Եւրոպայի անուանի գործա-
րանաց ապրանքը լինելու պայմանաւ եւ խիստ
շիւրամատչելի գիներով:

Այս առթիւ հարկ կը համարի ղեկուցանել
միանգամայն թէ, այս վաճառատունը կընդունի
նաեւ տպագրութեան, վիճագրութեան վերա-
բերեալ եւ այլ ամեն տեսակ առեւտրական
յանձնարարութիւններ եւ գործակալութիւններ
թէ Պօլսոյ եւ թէ գաւառաց համար:

ԳԱՂԱՌԱՐԵՆ ՔԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԸՍՏ ՕԼԵՆՏՐՅՈՒ

Ա. Մ. Գարադաշեան

Սեն ընտիր ոճով քերականութիւնը
բաւական ժամանակէ ի վեր ոպառած
ըլլալով, արդիւ ժողովրդեան փափաքու-
նացը և խնդրանացը համաձայն հարկ
համարուեցաւ որբադրութեամբ կրկին
տպագրել:

Կեդրոնատեղին է Մ. Յ. Փափազեանի
կազմատունը Յակօբեան խան վերի յարկ
թիւ 15, և ամեն գրավաճառաց քով:
Դին 15 գահեկան:

Գ Ա Մ Է Լ Ի Ս

(Ն Ա Ի Կ Ի Ն Կ Լ Ո Ւ Ա Ռ)

109. Կալաթա Սանադգըրլար փողոց. 109

Երբեմն Բօնթի Շահինի եւ յետոյ «Կուլա»
անուամբ մեր վարչութեան ներքեւ գտնուած
ծխախոտի գործարանն, այս անգամ կառա-
վարական պաշտօնական աղդարարութեամբ
իւր անունն «Գամելիա»-ի փոխելով, ըստ նախ-
նոյն ամեն ջան եւ ղոհողութիւն չպիտի խը-
նայուի մեր կողմէն աւելի եւս ընդհանրու-
թեան գոհունակութեան արժանանալու, եւ
նորա ճաշակը լիովին գոհացնելու համար: Բե-
տեւաբար կը հրաւիրեմք մեր արդոյ յաճա-
խորդներն, որ փութան պատուել սոյն գոր-
ծարանն, եւ նորա արտադրութեան արդիւ եւ
ընտիր ծխախոտներէ բաղադրեալ լինելն փոր-
ձով հաստատեն:

Մասնաւոր խնամով նոր ձեռք բերուած
Ենիճէի հատընտիր բերքերուն չեորհիւ յա-
ճախորդը կարող են գտնել մեր քով այնպիսի
անխառն եւ զուտ հոտաւէտ ծխախոտ եւ
զլանիկներ, որոնց գերազանցութեան չեն կա-
րող հաւատարիլ եւ բողոքատութեան մանել
չարիչ ո եւ է ծխախոտի արտադրութիւնը:

Թէ Կ. Պօլսէն արուած եւ թէ գաւառներէն
ղրկուած յանձնարարութիւնը ամենայն ճշդու-
թեամբ եւ փութանակի կը կատարուին, ինչ
քանակութեամբ որ ըլլան արուած հրաման-
ներն:

Օտար երկիրներէ եկած յանձնարարութիւնը
ըստ մաքսային օրինաց պանտրօլի առարէ տ-
ղատ են:

Մթերանոց, Կալաթա Սանադգըրլար փողոց
թիւ 109:

Մասնաճիւղ, Կ. Պօլիս Զալքը-Բաշար
թիւ 165:

ՏԵՐ-ԻՄԲԱԳԻՐ

Մ. Յ. ՄԵԼԻՔԻԱՆ

Յիբքա փաշա խաճ թիւ 14:

— 54 —

Յետոյ ինչ եղած էր: Ոչ ոք չէր գիտեր:

Շարլօթի օպանութիւնը ինչ պարագայներու մէջ ե-
ղած էր և ոճրագործութեան պատճառը ինչ էր: Մարդ-
չէր գիտեր:

Միայն ոտականութեան պաշտօնակալը Նապօթի և
իւր մօրը տուած տեղեկութիւններով դո՛հ չէր եղած:
Իւր քննութիւնը աւելի հեռին տարած էր, իմացած էր
որ յիշուի Շարլօթ մեծահասակ Լօրիօ հետ յորաբե-
րութեան մէջ էր, և միւս կողմանէ Լօրիօ երիտասարդ-
աղջկան կը նախանձէր, և երկու անգամ բարկութեան
պատեն Մէօտօնի տղայոց ըսած էր թէ Շարլօթ եթէ եր-
բէք զինքը լքանէ կամ ուրիշի մը հետ ամուսնանայ, ինքը
Չալոյն պիտի օգտնէ:

Անկարելի չէր ուրեմն որ Լօրիօ բարկութեան պատեն
իւր օրերահին օպանած լինէր: Եւ որովհետեւ արտաքոյ
կարգի օյժ մ'ունէր զոր ինքն ևս չէր գիտէր, ան-
շուշտ վայրենաբար յորձակելով վրան զայն օպանած
էր:

Հարցաքննիչ դատաւորը որ տմենայն ուշադրու-
թեամբ խնդիրը ուսումնասիրած էր, ջանացած էր հաս-
կընալ թէ Լօրիօ ինչ ըրած էր այն ժամանակէն վերջը
յորում Լօրիօ Մէօտօնի անտառին մէջ տեսնուած էր
Վիլիպօնի տղաքներէն, մինչև իրիկուսուն ժամը տասն և
մէկ, ուր ըստ Նապօթի Լօրիօ օպանդանոց դառնալով
անկողին մտած էր: Այս ժամանակամիջոցը անձանօթ
միացած էր: Վասն զի այս մասին Լօրիօի բան մը հար-
ցուած չէր: Անշուշտ այս կէտը Լօրիօ իւր պաշտպանու-
թեան իբր փաստ պիտի դործածէր: Ինչ պատահած
էր այն ատեն: Սրդեօք նախանձէ աւալ իկած ահա:

— 55 —

րան մը կար: Երբեք ևս կը մտածէր դատաւորը: Երկու
սիրահարը իրարու հետ կուի ըրած և Լօրիօ որ ձեռքը
հաստ գաւազան մ'ունէր, զայն օպանած պիտի ըլ-
լայ: Շարլօթ անմիջապէս մեռած է: Յայնժամ Լօրիօ
ահաբեկ եղած մօրը իկած իմացուցած և ամեն բան
պատմելով, անկէ խրատ ուղած է կամ թէ թերևս բան
մ'ընած չէ: օպառած է որ զիշերը հաճի: և ինքը Շար-
լօթի դիակը օպանդանոց տարած է, օրպէս զի վատահ
լինի թէ հէք աղջիկն արդարեւ մեռած է, զոր ստու-
գելով սոսկում եկած է վրան և խելքը կորսնցուցած
է, ուղեր է գիտկը անհետ ընել և զայն մինչև ան-
տաւ երկրաքարչ տանելէ վերջը յարդի դէպին մէջ պա-
հեր է:

Հարցաքննութիւնն օկուալ վկայներուն յայտնած ա-
ռաջին դէպքերուն և երկրորդ դէպքերուն վրայ օրոնք
ժամը ութի և տասն և մէկի մէջտեղ կատարուած կեն-
թադրութիւն:

Պ. տը Վալթմէր հարցուց:

— Դուք Վիրօֆիլէ լէն կով մը գներ էք: Ժամը հին-
գին կէլօնի ագարակը գացեր էք: Կէս ժամ վերջը
անկէ մեկնէր էք կով մ'ունենալով հետերնիդ: Այս-
պէ՛ս է:

— Այո պարօն:

— Ժամը եօթին և ութին մէջտեղ մենաստանը կը
գտնուէիք:

— Այո, պարօն դատաւոր:

— Միեակ չէիք:

— Կը խօստովանիմ: Շարլօթ ինձի կողմէր հօն:
Մեկնելէ աւալ ժամադրութիւն ըրած էի հետը: